

הוכן ע"י סוכל עיני הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

בבא בתרא דף קס"ב ע"א

הרחיקו העדים את חתימתם מן הכתב באופנים דלהלן, האם השטר כשר?

כשלא כתוב בו שריר וקיים	כשכתוב בו שריר וקיים ¹	
כשר ²	כשר	כשהרחיקו שיטה אחת
פסול ³	כשר	כשהרחיקו שתי שיטות

שטר שנכתב בו קיום המחקין במקומות דלהלן, האם כשר? [תד"ה לפי].

במקום שאין נוהגים כן תמיד	במקום שנוהגים לכתוב שריר וקיים	
כשר	כשר	כתב קיום מחקין קודם שיטה אחרונה
פסול	כשר ⁴	כתב קיום מחקין בשיטה אחרונה

כתב כדלהלן בשיטה אחרונה בגט, וכתוב בגט בסופו כדת משה וישראל⁵, האם כשר? [תד"ה לפי].

כשכתב שם דברים שנכתבו ⁶	כשכתב שם דברים חדשים	
כשר	פסול	לשיטת ר"ת בקיום הגט
כשר	כשר ⁷	לשיטת ר"י ור"ת בתחילה

¹ בזה אין שום חשש זיוף אם יוסיף משהו אחרי השריר וקיים, דהא בין כה לא ילמד מזה – רשב"ם ד"ה הרחיק.

² דכיון שאין למדין משיטה אחרונה, אפי' אם יזייף ויכתוב בין סיום השטר לחתימה עוד שיטה, בין כה לא ילמדו מזה כלום.

³ כאן חיישינן שמא יזייף ב' שיטות, והגם שלא נלמד מהאחרונה מ"מ נלמד מזו שלפניה. וא"כ שטר זה לא נעשה כתיקון חכמים והוא חספא בעלמא, אפי' אם יש עדים שלא הוסיף.

⁴ דכיון שכתוב אחר זה שריר וקיים, ודאי שלא זייף להוסיף זאת אחר כתיבת השטר. ורק במקום שלא כותבים שריר וקיים תמיד, בזה יש לחוש שמא חתמו העדים רחוק שיטה אחת מן הכתב, ומחק אדם זה בשטר איזה תנאי וכתב משהו אחר, והוסיף לקיום המחקים ולשריר וקיים בשיטה האחרונה.

⁵ דזה כמו שכתב ושריר וקיים בשאר שטרות.

⁶ וה"ה קיום מחקים בדברים שכבר נכתבו קודם או שאין עיקר הגט תלוי בזה.

⁷ דס"ל שכל מה שתקנו לחזור בשיטה האחרונה מענין השטר, ולא למדים ממנה לדבר חדש, הוא דוקא כשלא כתב שריר וקיים, או בגט כדת משה וישראל, אבל אם כתב כן אין שום חשש זיוף וכשר.

הוכן ע"י סוכל עיני הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

בבא בתרא דף קס"ב ע"ב

הניח בין השטר לעדים שיטה אחת באופנים דלהלן, מה דין השטר? [תד"ה איבעיא].

כשחתמו העדים באמצע השיטה	כשחתמו העדים בתחילת השיטה	
כשר ⁸	כשר	כשסיימו לשטר בסוף שיטה
פסול	פסול	כשסיימו לשטר באמצע שיטה

אמר חזקיה: מלאהו בקרובים כשר, בגיטין ושטרות דלהלן האם כשר? [רשב"ס].

גט קרח (=מקושר שרבו קשריו מעדיו)	בב' שיטין שנכתבו חלק בשטר רגיל	
כשר	כשר	לפי' א' דרבינו חננאל
כשר	פסול ⁹	לפי' ב' דרבינו חננאל

סוכות דלהלן שיש בהם אויר ג' טפחים או סכך פסול ד' טפחים על פני אורך דופן שלימה, מתי הן פסולות? [תד"ה שהרי].

סוכה בת ד' דפנות	סוכה בת ג' דפנות	
כשרה	פסולה	כשהיא סוכה גדולה ¹⁰
פסולה	פסולה	כשהיא סוכה קטנה

⁸ בתחילה רצו תוס' לבאר שזה המקרה של האיבעיא בגמ', ודחו דבזה פשיטא שכשר, דהרי הטעם שלא למדים משיטה אחרונה הוא משום שחיישינן שמא הרחיקו העדים חתימתן שורה וכתב בשורה זו מה דבעי, וא"כ גם כאן שחתמו באמצע שיטה הרי כיון שהרחיקו שורה מהכתב יש לנו לחשוש שהוא יכתוב בה מאי דבעי, וודאי שלא נלמד ממנה, וא"כ אין מה לחשוש וכשר.

⁹ לפי' השני לא מיירי חזקיה בשאר שטרות אלא רק בגט קרח, וקאי על מחלוקת ר"ע ובן ננס האם אפשר למלא בקרובים או אפי' בפסולים, ופסק כר"ע שרק בקרובים הראויים להעיד במקום אחר אפשר למלא.

¹⁰ פירוש סוכה גדולה, כל שיש בסכך הכשר ז' על ז' טפחים, שהוא הכשר סוכה, מלבד האויר או הסכך הפסול.